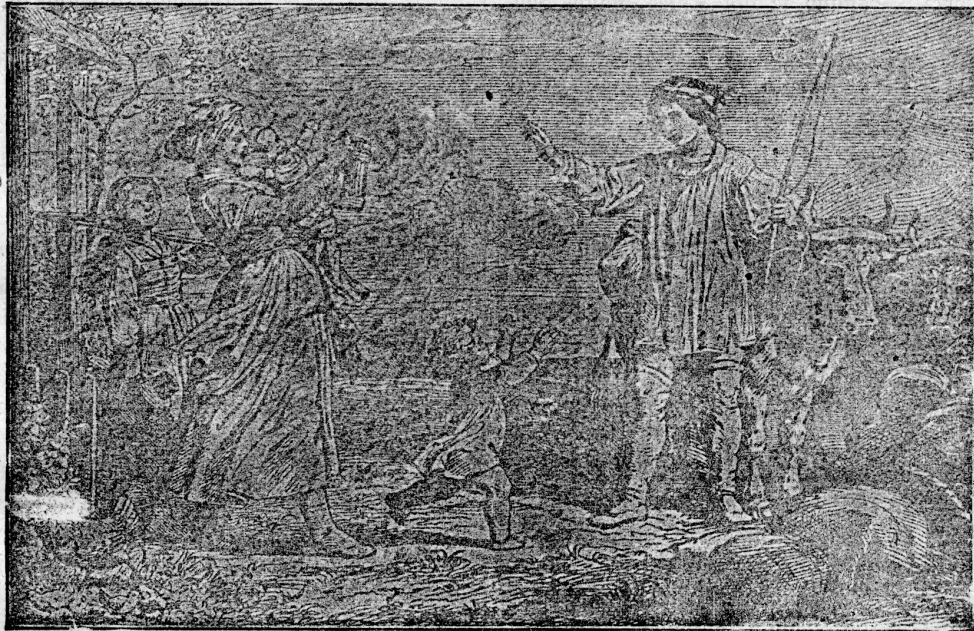

Sy-li spēwał,
Pilnje džęłał,
Strowja će
Swójbny stato
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džęłaš
Wšędny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F

← Sserbske njeđzelske lopjeno. →

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščęćeni w Budyšinje a je tam ša šhtwórtlětnu pšchedpřlatu 40 pj. dostać

Miserikordias Domini.

1. Pětra 2, 20—25.

(Smolom k řastupej džęćzi do šhule.)

„Wy seže wobroczeni k pastyrjej a biskopej wařchich duřchow.“
Kajki rjany wobras nětkle w nalěčju, hdyž šašo stableschka pšchi řlónčnych pruhach wonřach a na selenym brjóžku wohladamy! Lubosny napohlad tež, hdyž mařuschke, našche lubušchki wuńdu, hdyž našche ř Bóha nam řđeržane džęćzi přeni pucžil do wučer-
nje džęja! Pařtyř tam, řwěrnj wučer, a tón najwřschchi pařtyř a hłabař řwojich drohich wozow, haj, biskop duřchow w njebeřach njeh je wodži a jim k řbožu řa čař a wěčnosć tón pšchichodny čař ř nimi řhodži. Bože řpodobanje abo hñadu měč to pak budž našche wřchittich najwjetřche řbože. Wjeno džęňni-
řcheje njeđzele řęka hñada řnjeřowa. W našym teřęe, řwjaty Pětr w řwojim liřęe wo hñadže Božej řęči a teho, kiž je wot małoseže hač do řkónčęnja Bože řpodobanje na řebi nořyl, řhryřta, k wopřimu pšched woczi staja,

Kajke krařne řbobže to je: Boža hñada nad nami,
Boža hñada řa na ř!

Šñada abo řpodobanje Bože je něřchto druge hač řpodo-
banje pšched řanym řobu. Šdyž je mlode čłowřte džęćęo řjenje narosřto, řo řęęje, řaž řwěřka, mařch na nim wjeřele. Š pra-
wom. Njeđyrbjał to a wofębje njeđyrbjał řo řa tajke řbože Bóhu džęřowacž? Šdyž hólz a hólza řęnuje wuhotowanej do řwěřta wuřupitej, dha řo ľudžom lubitaj — a pšchi tym ľóhž řo nanowej a macęřnej wutrobje řalubitej, řo řebi wonaj na řwoje džęćęo něřchto wěřtaj. A krocęł dale: twój řhwaleny řyn a džowřka řamaj na řebi řpodobanje namařataj! Štał pak na ř

řnjeřowy japořchtoł wuczi pšchi tym ředžbu měč a wofębje řa to řo staracž, řo by tón najwřschchi nad nami řpodobanje měł. Řičo ľohke, a něřchto žyle hñajřche, hač řo čłowřetej lubi, pokaže: „Šdyž wam dobroty dla ře čęinja a wy to řame pšche-
čęępicze, to je hñada pola Bóha.“ Šřłowa to, kiž je něřdy k nje-
wólńikam (wtrocžkam) prařene. To bęchu drje w řřęęęřęjanřkej gmejnje čzi najniže řtejažy. Woni řu na poddanřtowo a pofřuš-
nosć pokařani! Ĺim řwjaty Pětr najkrařniřche řnamjo pšched woczi staja, řnamjo teho, kiž řaneho hřęcha njeje čęinil, tež řo njeje řaneho jebanja w jeho reže namařalo, kiž njeřwarjeřche, hdyž řwarjenu bę. Lube džęćzi, hdy řwřęęe wřřař wy tajke byře, řaž našč řeřuř, řękne čęiřte, jařne — bjes řę, bjes wurečęnja, hdyž na njecho čęęęchu něřchto pšchinyřę. Tajke, kiž ř nje-
duřchnym ři řłowami njeřwotmolwjeja na ľoře řęęe, kiž řašo nje-
wakařu a wudma njeđawaja, hdyž řo nā wāř něřchto řjeknje, wola: Kajke čęęęke to je, ale kajke řbože tež, hdyž nad řobu řtražu-
jenu, řo řo čęiřęe myřle řđeržimj a řimj ř wutrobj pokorni. To řo Bóhu řpodoba. Haj, pšchi řwucžowanju řęęęřłowoseže řo polępřchimj, wřřelki njeřpocžimj wostajimj, jařo hordofęž, ľohku myřł, řebicziřnosć, twjerdu řłowu a wutrobu. To ľudžo řhwała — wofębje pak tón řnjeř nad řwojim řubym řyta.

Pětr Rořeger, tamny řpřkacęł, kiž je ř krawřřkeho daloko pšches kraje řnaty muž řo řęęinil, pšchęo ř nutřnej lubosežu a džęřownosćju wo řwojich řarřchich, řhudyřch bursřkich ľudžoch, řęči. Řęřotre řłowa mořich řarřchich“, tał praři, „řu nje hač řem pšchewodžale, řaž nanowe řłowo: „Řičo řle řđeržęčž, ř wutrobj wodařacž. Pšchęo pšchi wěřnosćzi wostacž! Tež ř njeđuřchnym ři ľudžim řyrbřich duřchny byčž!“ Tał dař japořchtořej domach ř twojim řęęęęč. Nařch ľud wě wo njeřpšchęęłnosćzi řwěřta a

wo cžępjenju. Skójež ǰo na naš męri, ǰo mamy wschę mozy napinacz ǰo njepšhecželow wobrócz. Dha wschaf tež ǰmy my to ǰa lępsche měli a cžemy to pšchezo bóle, bjes jebanštwu a selhań-
nosće wobstacz, bjes hroženja ǰo šđeržecz, wjele bóle męr pofkicjeć bjes łamanja ludowych prawow w šwęcze pytacz wostacz a w prawdosęzi žiwi bycz. Esnano je tón knjes, našch Bóh, nam hacž dotal tak hnadny a spomozny byl, dofelž ǰmy ǰa pravu wěz s nim pytali ǰo będzicž. Tak pytajmy wschitzu ǰlędzicž ǰa Jesuřowymi stopami a poruczmy ǰo temu, kiž pravje ǰudzži.

Boža hnada nad nami a tež ǰa naš. Zej ǰwoje džęzi poruczimy. Sčto ǰmy my, ǰo mohl ǰami sčto dokonjeć?

ǰa njepoczahnu ženje niz krocžalki;

ǰdžęz ǰwęra twoja cžehnje, nje ǰobu wsni!

Naschich lubych cžęlo a duřchu, roscęjenje a žohnowanje, wschę budž do ruki hnady položene. My ǰmy křudži, hubjeni hręschizy. Nječ je pak to tež nasche najkrařniřche sbože, ǰo je tón, kiž wot žaneho hręcha ničzo njewjedžiřche, stajnje hręschnikow horjebrał, žanych njewotpořasowal. Sčto je nam Křystuř? Tón, kotrehož cžępjenje bęsche tak po Božim spodobanju a hnadže, ǰo nam a wschęm cžlowjekam Bože spodobanje pšchuwobrocži. Wón je a wschęm cžlowjekam Bože spodobanje pšchuwobrocži. „Wón je nasche hręchi ǰam na ǰwojim cžęle woprowal na drjewje“ — po ǰlowje „horje donjeřł na drjewo“. Slaj, tam na to krawne drjewo na Golgatha, Knjesowy křiz! A jeho rany přęduja: „Wy seže řahojeni“ Wasch styšł a wascha boloseč a cžwila duřche je wot wař wsata! Džakowano Bohu.“ S hnady seže sbóžni pšches węru! D ǰo by to tež našchim młodym duřcham we wucęrni ǰo prajiko! So by cžiřta japořchtolřka wucęba wo hnadže w sbóžniku ǰamym naschich šulow a Božich domow drohi pofřad wschudže wostala! A pšchezo njech jedny staw luda po druhim ǰo s křchescžijanřkej węru řepjera a trořchtuje, kiž wę: Wy bęscheče jako řabludžene worzy; něřł pak seže wobroczeni k pařtryrej a biřkopej (wodžerrej) naschich duřchow! Nječ tež cžęlo cžępři, jeno ǰo ǰo duřche pšchi tym cžim bóle dopomniřch. Nječ twoju lořku myřł a řwęne řadowanje wotbudžęsch, jeno ǰo ǰo k temu wulfemu jenicžkemu pařtryrej namafasch, kiž s hnady wschęch k řebi řhromadžuje! S hnady — řčto mohł to řabycz? Sčto nochyzł ǰo k njewustawęzej džakomnosęzi dacž pohnuęz? Po zyřej řemi klineči, řčtož je něřdy profeta wuřwolenumu ludej węřchęžł: „ǰa cžzu ǰwojeho řadla hladač a jo pytacz. ǰa cžzu je s ludow wuwjęsč a s krajow řhromadžicž; a cžzu je pařcz na israelfřich honach a pšchi řęřach a pšchi wřchitřich pařtwiřchęčach teho kraja. Budž radořtna njedžela profęčžina, řa zyřł řwęł! „Swoju duřchu hnadže Božej pšches nascheho Knjesa a Sbóžnika řesom Křřřta poruczju a ǰwoje lube džęzi namohwjam, ǰo ǰo pytaja dacž wodžicž s wucębu noweho testamanta.“ Tute řłowa jako duchowne řawostajenřtvo w testamencę muřa řejachu, w kotřymž tutón ǰwojim džęczom řawoženje wot dweju milionow wotřasa. řeho mjeno je řifens, kotřž je jedny s najřławniřchich řpiřacęlow. Wostajmy řa řebje a ǰwoje džęzi to najřłpsche; pšchęjmy jim Božu hnadu. řamjeń.

Jesuř je wařtwę řwojeho řadla.

řan. 10, 12—16.

řłob — W miř. h. cžo. 121 — řako worwřka řesuřa řc.

Dobry pařtwę řesuř je,
řwęrny pšchezo wostanje;
je řwjenjom je wschę dodaf,
hdyž je řam ǰo řa naš podaf;
řmjerč je řęru pšchewinyřł,
řwjenje nam wudobyl.

řajateho podobu
jom' ǰo ženje njeruna;
tón džę řadny pařtwę njeje,
přozny řdaluje ǰo wřchęje;
hdyž je wjeřł ǰo nawaliřł,
je wón worwř wopuřchęžł.

řesuřej řu řnate wschę
worwř jeho najřłpęje;
wone tež pak jeho řnaja,
dofelž řbóžnu pařtwu maja
pola dobrořł pařtryja,
kiž je řwęrny do řóna.

řótž a řsyn řo řnajetaj,
ř jena w byczu řwojim řtaj,
podobne je řtowariřchęje,
najpłniřche řjednocęjenje
worwřow s dobrořm pařtryjom,
kiž je paře s wjeřelom.

So by młcžke řadleschł
joh' pak rořřłniřko řo,
je wschęch ludow řhromadžuje
duřche, kotrež wobřbožuje,
řesuř k řradu k řwojemu,
džž je wjedže k pořoju.

řadko s jęnym pařtryjom
cžehnje junu řbóžnje w dom
tam do njeřjeřche řaja,
hđęz na węcznje pařtwu maja
přchęd nim w cžichej węcznosęzi
wumoženi pobožni.

řjebudžmy džę njerodni,
hdyž cžęł wjedže k radořčł!
řjelutujmy řanej' přozny,
wřchitře napinajmy wozny!
Węcznosęz řbóžna řiwa nam,
nastajmy řo k njeřjeřam! —

Wřchęjřski pšchęčęń.

Wařęń wot řeandera.

Włody hęřwodač, s kotřymž tak pravje do přęřka kicž njewalč: ředžęsche na řmjim řłujny a wotpoczowariřche wofomif. řo by řebi řłot s cžoka řřł. Duž włcęžęsche řo řtara řuřłarnicža nimo njecho a pšchiwola jemu: „Sčto řo tak dręřęsch a tola k ničzomu njepřchindžęsch? Dži dwaj dnęj řunje won, hacž k wulfkej řędle přchindžęsch, kiž řwobodna w řęřu řtęji a wřchitře řčto-
my pšchętręchi. řdny ju puřchęžłřch, řo cži řbožo řoji.“ —

To řebi řospodač dwóžny řafacz njeda; wřa řwoju řęferu a nastaji řo na puę. řo dwęmaj dnjomaj namafa tu řęđlu. řnydom řapocža ju puřchęčęč a w tym wofomifu, hdyž řo řęđla powali a s mozu wo řemju wřęřny, padny s najwřřchęho wřęřčřka hnęřdo s dwęmaj řęřłomaj. řęřzy řuleřchęj řo po řemi a řo rořbiřchęj. S jeneho řęřka wulfęř młody worřł a s druhęho řuli řo mařł řłoty pšchęčęń. Worřł widomnje rořcęřęche, hacž bęřche pořł tak wulfki řaž dorowcęny muř; řmahowariřche ře řwojimaj řchidřłomaj, jako cžyzł řęj řruhowacz, pořbęřny řo wřřche řemje a řawořa potom:

„Ty by mje wumohl! Smij sa džak tón pjerščežen, kiž je w druhim jezzy byt! To je pjerščežen, s kotrymž móžesch bebi něšto pschecz. Sdhyž jón na porščje wjerczjich a mjes tym bebi něšto pschejšech, šo twoje pscheczjo hnydom dopjelni. Ale w pjerščeženju je jenož jene pscheczjo. Esy to wuprajit, je pjerščežen wšchitku dalschu móž šhubit a je jenož wšchědny pjerščežen. Tcho-dla rosmyšlej bebi ju jara derje, što bebi pschejšech, šo šo cze njeby potom kafo.“

Potom posběhny šo worjol do wšpohkeho powětra, lečješche hiščezje dolho we wulkich kofach nad hospodarjowej hłowku a slečzi potom kaž kof do ranja.

Hospodar wša pjerščežen, tykny jón na poršt a poda šo na domojpuč. S wječzorum dóndže do města; tam stejšech s:otnik w šwojich klamach a pschedawasche mnoho drohotnych pjerščeženjow. Duž pokasa jemu shty pjerščežen, šo prajšczo, što je hódny. „Nicžo!“ wotmolwi slótnik. Bur pak šo wótsje wušmja jemu wupowjedajo, šo je to pschejerški pjerščežen a wjazy hódny, hač wšchitke pjerščeženje hromadže, kiž ma slótnik na pschedań. Tola tutón slótnik běšche pscheklepany, falschny čłowjek. Pscheproscheshche bura, šo by pola njeho psches nóz wostal jemu prajizy: „Tajšeho muža, kaž ty by hospodowacz, to šbožo pschinješke; duž wostań pola mje.“ Slótnik jeho na najrješišcho hospodowasche s winom a s hladkimi šlowami, a jako bur w nozy spasche, wotčahny jemu slótnik šradžu pjerščežen s porsta a tykny jemu město teho žyle podobny ale wšchědny pjerščežen na poršt. —

Masajtra njemóžesche slótnik doczafacz, hač by bur woteschol. Wubudži jeho hižo na šahim ranju jemu prajizy: „Mašch hiščezje daloki puč. Ze šepje sa tebe, hdyž šahe wotpučujesch.“

Lědma běšche šo bur wotšalit, jako slótnik do jstwy stupi a pjerščežen šwjertnywšchi šawofa: „Chzu hnydom sto tyšaz toleč mječ.“

Lědma běšche to wuprajit, šapoczachu šo tolerje šypacz, kaž by šo deschczit laf, tofste, šwětkle tolerje, a tolerje padachu jemu na hłowu, na ranjenja a podpažu. Šapoczā s bolosczu wołacz, a chyzšche s durjemi šhwatacz, ale prjedy hač k nim dóndže a je wotčžini, padny po žylym čžele krawawjo na semju. Ale tolerjowy deschczit njewša kónza, bóršy šo podkoha (šhpundo-wanje) pod telej cžezju pschelama, a slótnik padny se šwojini pjenješami do hšubofeje pinzy. Potom pak džješche šo deschczit dale, hač běšche šo sto tyšaz toleč našchlo a šfónčžnje lečješche slótnik morwy w pinzy a nad nim to žyle pjenješy. Dla tuteho ro-pota pschithwatachu šužodža a jako slótnika mormeho pod jeho pjenješami namafachu, prajachu: „Ze tola s wulkim nješbožom, hdyž šo takle šbožo roji.“

Mjes tym pak džješche hospodar wješeky domoj a pokasowasche šwojej mandželškej pjerščežen. „Nětko njerjebamoj šo nicžoho boječ. Iuba žona“, wón k njej džješche, „šbožo namaj kčžje. Chžej-moj bebi jenož prawje pschenyšlicž, što bebi pschejemoj.“

Alle žona to hnydom wjedješche. „Što mēnišch“, wona prajšche, „hdy bychmój bebi hiščezje kórz žita pschafoj? Mamoj jara malo role; tajki kórz pola runje do našchich polow šmuha; tón chžemój bebi pschecz.“

„To by hódno byto“, wotmolwi muž. „Sdhyž lěto dolho pilnje džželamoj a hdyž mamoj jenož něšto šboža, móžemój bebi jón šnano kupicz.“ Na to muž a žona žyle lěta pilnje džželaschtaj a po žnjach njeběšche žito hiščezje ženje tač šypafo. Duž bebi kórz pola kupišchtaj a mješeschtaj hiščezje něšto pjenješ wysche. „Šla“, džješche muž, „mamój našche polo, a pschecz bebi pschczo hiščezje něšto šmēmój.“

Žona pak mēnješche, šo mohloj bebi nětko hiščezje jemu krawu a konja pschecz. „Žona“, šnapscheczžiwí jej šašo muž, mjes tym šo se šwojini šbytknyimi pjenješami w šwojej kapšy šcheczercžesche;

što chžemój našche pscheczje s tajkej maliczšosczju rošbrojicz? Krawu a konja tež hjes teho dostanjemój.“

W wopravdže! Sdhyž běšche šo šašo lětko minyfo, stejšeschtaj krawu a kón w hródži. Duž šo muž wješelšech prajizy: „Šašo je šo lětko pominyfo a tola šmój wšchitko dostafoj, štož bebi pschejachmój. Šajke mamój tola šbožo! Alle žona šwojeho muža pschczo šašo namohwješche tola šfónčžnje pscheczje wuprajicz.“

„Ty by žyle hinajšchi čłowjek a ja tebe tajšeho do žyla nješnaju“, wona hrděwna prajšche, „prjedy by štajnje škoržil a by bebi wšchitko móžne pschaf a nětko, hdyž móžesch mječ, kaž šo cži chze, šo drějšech a próžujesch šo, by se wšchěm špokojny a naj-rješišche lěta šo cži minu. Mohl s kralom, s kšžžorom, s hrabju, haj s wulkim toštym burom byč a mohl wšchitke kšchinje pokne škota mječ — a njemóžesch šo roššudžicz, štož bebi pschecz chžesch.“

„Ach wostaj šo tola tuteho štajneho namohwjenja a šwa-rjenja“, džješche bur. „Šmój hiščezje mšodaj a žiwjenje je dolhe. Jeni cžžke pscheczje je jenož w pjerščeženju a te je bóršy wu-prajene. Ščto wě, hač naju něhdy něšto njepotrjehi, hdyž potom pjerščežen trjebamój. Pobradhuje dha namaj něšto? Nješšmój dha wot teje šhwile šem, hač pjerščežen mamój, tač do přědla pschichšoj, šo šo žyly šwět džživa? Potajkim budž tola rošumna! Šmēšch wšchaf šej mjes tym rosmyšlicž, što mohloj bebi pschecz.“

S tym mješesche wěž nashwilny kónz. W běšche šawěšče tač, kaž šo by s pjerščeženjom wopravdžite žohnowanje do domu pschichšlo, pschetož bróžnje a komory šo lěto wot lěta pschczo bóle šjelnjachu a po wjazorych lětach bu s maleho, šhudeho burika wulki toštý bur, kiž wo dnjo se šwojimi wotročžkami džželasche, kaž šo by bebi žyly šwět dobyč chžyl a kiž po wječeri špokojny psched šwojini kšžžnyimi durjemi šedžšech a šo wješelšech, hdyž jemu ludžo dobry wječžor prajachu.

Tač šańdže lěto po lěče. Dhyš a dhyš wšchaf, hdyž to ničto nješlyšesche, žona šwojeho muža na pjerščežen dopominasche, a jemu wšchelake pscheczja radžješche. Dofelž pak pschczo šašo wot-mohwješche, šo je k temu hiščezje šhwile došč, a šo šo čłowjekej najššcha wěž pschczo najpošled šjewi, šta šo to jenož hiščezje rědko a šfónčžnje šo lědma hiščezje hdy wo pjerščeženju rěčšesche. — Bur drje pjerščežen wšchědnje šnano dwazžče rasow wo šwój poršt wjercžesche a bebi jón wobšladowasche, ale mješesche ledžbu na to, šo žane pscheczje njewupraji.

W minychu šo šfizžeci abo šchyržžeci lět, bur a jeho žona šo šestarišchtaj a bušchtaj bélej kaž šněš. Pscheczje pak pschczo hiščezje nješeschtaj wuprajit. Duž wobradži jimaj Wóh tón šnjes wulku hnadu a da jeju w jenej nozy hromadže šbožnje wumrjecz hódna hač dobra wěž w šlej. —

Džžeci a džžeczidžžeci štejachu wošolo jeju kašchžom a plakachu a jako chyzšche jedyn s nich pjerščežen wotčžahnyčž a šahowacz, džžesche najštaršchi šyn.

„Nješch tola našch luby nan pjerščežen šobu do rowa wšmje. Ze cžadž šwojeho žiwjenja šwoje potajnosčje s nim mēš. Wěšche šnano nēšajke lube dopomnjencžko. W macžer bebi jón tež husto wobšladowasche. Ššnano je wona jón nanaj w mšodnych lětach darita.“

Tač štareho bura se jeho pjerščeženjom pohrjebachu, kiž běšche ječža pschejerški pjerščežen a žadny njeběšche kiž je tola telko šboža do domu pschinješč, kelkož móže bebi čłowjek s žyla pschecz. Pschetož to je wšchěbita wěž s tym, štož je wěrnó a wopacžne; a šta wěž w dobrej ruzy je pschczo hiščezje wjele wjazy hódna hač dobra wěž we šlej.

Wójna a měr.

A wječoru ƚo po pšchedawkach nowe horze bitwy bija a tež dobywaja. Tež Franzosjo, ƚa Zendzelečanow ƚastupiwšchi, buchu šbicz, wošebje pola Couzy, kotrež bu dobyte. Nasche wójfka postupuja dobycejšy. Sa to wojuja tež našchi lětarjo i wulkim wuspěchom w tutych bitwach. Tež našchi namórjakojo a podmórjakojo nochzeja nasad wostacž, hdyž ƚo wulka bitwa bije a pšchinowšuja na morju to ƚwoje ƚa tute dobyčeza, wošebje pšches to, ƚo jendželste pšchowožowanje pšches kanal šchoduje. Tak je wšchudžom to wojoowanje wo to dobyčeze a roshudženje. — Na połodnim bitwiščežu ežaka Italska i bojoježu na to, ƚo ƚo našch swjastar Awstriska na nju wali a ƚeje štejščeža pšchekama, dokelž jendželste a franzowske tam hacž dotal stejaze wójfka wotwolane budu. — Pšchi Jordanje w Palestininje je našch turkowfki swjastar postupowazych Zendzelečanow kšětro šbik. — Na tym wšchēm wunamafane wójnske pomjeseze wo dobyčach, wot našchich njepšcheczelow do ƚmēta trubjene, nicžo njepšchemēnja. To ežim njenje, hdyž ƚo w tutych dnjach tón tšeczi mēr, tón mēr i Rumunškej podpíše. — Na pucžu k tomu pošlednjemu dobyčežu a tomu ščoneženju mērej ƚmy, duž dofonjej kóždy, šchtož nad nim, ƚo bychmy tam bórny dšchli!

8. wójnska požčonka.

Hacž do 18. haprleje hiščeze, 5 dnjow hiščeze, bije ƚo ta 8. wulka bitwa, w kotrež ƚo i tymi šlēbornymi kulkami tšela. 18. haprleje je pošledni džen 8. požčonki, a potom je roshudžene, hacž tež tu w domšnje to runje tak bē a je kaž tam wonka na bitwiščežach, ƚo ƚu ƚwēni hež do pošlednjeho a ƚo tež dobywaju. Šwēni tam wofach hacž do pošlednjeho, haj hacž do ƚnjereze ƚu eži pšlnošchēri ƚhwojo našcheho luda, — a i nihi tež te wopornive ƚotry našcheho luda, kotrež w lubošēzi tym pomozpotřebnym tam wonkach ƚobustkujaja w lazaretach, to nješapomny! Šwēni tu domach dyrbja namafani byč wšchitzy, mužšy a žónške, staršchi a džēzi, domjazy a ƚluzobni pšchez oa pšchede wšchēm nētkle w tutych dnjach 8. požčonki, ƚwēni hacž do pošlednjeho, to ežim bóle, dokelž eži tam wonkach jenož ƚwēni nješju hacž do ƚnjereze w tych bitwach, w kotrychž ƚo se ƚnjernymi kulkami tšela, ale tež ƚwēni hacž do pošlednjeho w tych bitwach, w kotrychž ƚo i tymi šlēbornymi kulkami tšela, i kotrychž wošna ƚo nētkole bije. A wot tuteje wošnjeje woczakujemy nētkle ƚobu to roshudženje tuteje zyšeje wulkeje krawneje wójny! Duž kelkož nēkaš samožemy, dofonjemy, ƚo njebychmy potom jašo tajzy namafani byli, kotřž hódni nješju toho dobyteho dobyčeza a mēra, kotryž da-li Bóh nam nētko bórny daty budže.

Š bliska a š daloka.

Nascha Macziza Šserbška je ƚriedu po jutrach ƚwoju hłownu šhromadžšnu wotmēla. Dopoldnja ƚo wotryady Maczizy Šserbškeje na pšcheproschenje k. studijoweho radžicžela dr. Wulki, kiž tež wuradžowanja wódžeše, we Šerbškim Domje šēndžechu. Najprijódzy ƚo pšchēdšydstwa jednoklinych wotryadow wudošpolnichu. Potom do wuradžowanjow ƚastupichmy. We rēčēšpšytym wotryjedže mējesche k. farar Libšch pšchednoschš wo zušych ƚlowach, kiž ƚo nētko husto trejbaju, a wo tym, kaš mamy je do šerbškeje rēče pšchēložicž abo we njej trjebacž, pšchede-wšchēm pošafuju na ƚlowa, woještwo, kóžštwō a politiku nastupaze. Pšchitomni ƚo wšchitzy jara žiwje pšchi rošmōtwje wobdžēlichu. We stawišnaiskim wotryjedže ƚo nam wo nastacžu a twarbie šerbškich wšow rjany pšchednoschš wot k. dra. Wjaz-

lawka džeržeše. Tež tutemu pšchednoschkej ƚo živa debata pšchijamšny, wošebje k. dr. Wulka a farar Šchizjan-Šodžifki naš na wšchelake wažne pošafowaschaj. Tak bēchu ƚo tšci hódžiny i šhwatkom minyše, ƚo dyrbjachu ƚo pošēdženja druhich wotryadow wotštworežicž. Wjele rošwucžazeho a wulzy šajimaweho ƚmy šlyšcheli a i wotrobu pšchējemy, ƚo bychu tola pošēdženja wotryadow našcheje Maczizy we pšchichodže wot našchich studowazych Šserbow lēpje wopšytane byše. Wšchitzy pšchitomni bēchu w tym pšchesjene, ƚo ƚu tute wuradžowanja wošebje wažne a ƚo žadny bjes dobytk a je njewopšyta.

Popoldnju šēžehowasche hłowna šhromadžšna pod wódže-njom knješa fararja Šchizjana-Šodžifkeho, kiž derje wopšytanu šhromadžšnu wotewriwšchi na to špominasche, ƚo Macziza šchitwōrty krōč we ežēškim wójnskim ežaju k šwojim wuradžowanjam ƚo šēndže, ƚo je wulki džēl našcheje studowazeje mladosčje w wolu a ƚo tež našch šerbški lud pod ežēštotu a pod woporamī tuteje wójny wulzy ežēpi. Š wuradžowanjow njech je jenož šlēdowaze wušbēhnjene. Po rošprawach wo Šerbškim, Domje, wo pošladnizy, wo knihowni ƚo 4 ƚobustawy wopomnichu, kotrež je Macziza w minjēnym lēče šhubila: došholētneho, wjele-šajšluzbneho knihownika, k. wyschšcheho seminarškeho wučerja Šiedlerja w Budyšchinje, fararja Rišu we Bórkowach, fararja Wingera w Lubiju a wyschšcheho wučerja Šarjenka we Budyšchinje, kotrychž žiwjnjobēh a štkowanje ƚa našch šerbški lud knježa wyschšchi wučer Šapler, studijowy radžicžel Wulka, farar Šejdušchka a farar Šarjenk we dlēžšchēj rēči wopominachu.

Potom knjes šejmški šapóšlanž Bart rēčēše, špominajo na špomōžne štkowanje Raiffeišenskich nalutowašnjow, na šchōdnošēž pšchēkupneho a wukupneho prawa, kotrež ma ƚo wotštronicž. Knježēštwo je pšchilubilo, tutu maczšnu pruhowacž dacž. Ščonežnje ežēšēmy knjes rēčnik na to pošafowasche, ƚo je kóždemu šškanodšēž data, po nowym šafonju na šakladže noweje jednoreje taxazije ƚwoju wopalnu kaš wo 25 procentow powyšicž dacž. Pšchitomni ƚo knješeje Bartej ƚa wulzy šajimawy pšchednoschš žiwje podžakowachu.

Wažny bēše tež namjet knješa justizneho radžicžela dra. Šermanna, ƚo by Macziza pošla mēšchēžanskeje rady ƚo wo to prožowala, ƚo bychu ƚo na realnej, pšchēkupškej a watašškej šchuli šerbšzy wučēžny we šerbškej rēči rošwucžowali. Kaž našchi šerbšzy wojazy, je tež knjes justizny radžidžel Šermann wulku wažnošēž šerbškeje rēče jašo wofaš we Awstriskej a Rumunškej špōšnaš. We pšchichodže šmēje našch wōtžny kraj i wēštoježu wjetšchi wobšhad se šlowjansšimi ludami. Sa wškowanje a hošpodarške rošwicže je wobknježenje šlowjansšich rēčow nusne. Šserbška rēč je klucž k loškennu namušnjenju wšchēch druhich šlowjansšich rēčow a tehodla je pšštowanje šerbškeje rēče wažne. Kaš njerošomni ƚu tola eži staršchi, kiž njedadža šwojim džēčom we šchuli šerbšzy wuknyč. We pšchichodže drje budže nēkotryžkuliz špōšnacž, kaš njemudry je byš, ƚo škladnošēž šerbški wuknyč njeje wužiwal.

Bóh daš, ƚo mohla k lētū hłowna šhadžowanka našcheje Maczizy we mēre ƚo wotmēč.

Zamolwity redaktor: farar Wyrgač w Nosačicach.

Soburedaktor: farar Šrózak we Łupoji.

Ciščer a nakladnik: M. Smoleš.